

BUREN OP HET GROOT BEGIJNHOF

NIEUWSBRIEF 2026-2 AUGUSTUS 2026

ZATERDAG 12 SEPTEMBER 2026
10.00U - 16.00U

R^me/mkt
der
Begijnhoven
Mechelen

Nieuwsbrief Buren op het Groot Begijnhof augustus 2026

Nieuwsbrief 2026 - 02

Inhoudstafel

Dag Buur!	2
Rommelmarkt	3
Komisch liedjesprogramma	5
Oude en nieuwe bewoners op het Begijnhof (1)	6
Lief en Leed	9
Oude en nieuwe bewoners op het Begijnhof (2): Frans 90 !	10
Historiek op het Begijnhof	12
Bezoek aan het Stadsarchief	16
Greep uit de oude doos	18
Agenda	20

Colofon

Verantwoordelijke uitgever:

Groot Begijnhof Mechelen vzw
p/a Johan De Keersmaeker
Nieuwe Beggaardenstraat 13
2800 Mechelen

www.groot-begijnhof-mechelen.be

Alle opmerkingen over deze nieuws-
brief zijn welkom!

Werkten mee aan dit nummer:

Wim Devos, Pier De Kock, Koen
Vermeulen, Peter De Rop en Els
Huybrechts.

Foto's: Pier De Kock, Wim Devos,
Koen Vermeulen, Marijke Wienen,
Joris Prikken en Johan De Keersmaeker.

Lay-out: Paul Lettany

Redactie: Els Huybrechts

Eindredactie: Karin De Ridder en
Wim Devos

*Wat een goed idee dat je even de tijd neemt om
deze nieuwsbrief te lezen. Een gezellig zeteltje
in de schaduw, een verfrissend drankje erbij!
Voilà... meer hoeft dat niet te zijn tijdens
deze warme zomerdagen.*

En ja, er staan weer heel wat leuke nieuwtjes
en weetjes in. Dat er talrijke brouwers en
brouwsters deel uitmaakten van het leven
op het Groot Begijnhof is misschien niet
geweten. Lees er alles over in het verrassende
artikel van Koen!

Wil je nog meer te weten komen over de
begijnhoven in Mechelen, dan verwelkomt
het Stadsarchief Mechelen je graag op een
avond in oktober.

Verder lezen we in de artikels van Pier nog
over nieuwkomers op het Begijnhof en over
Frans, die zich jarenlang heeft ingezet voor
de buurtwerking, waarvoor dank!

Veel leesplezier!

De Rommelmarkt komt eraan!

ROMMELMARKT DER BEGIJNHOFEN 2026

*September! Rommelmarkt op het begijnhof!
Dat weet blijkbaar iedereen. Nog voor we dit
in onze nieuwsbrief kunnen aankondigen, zijn
alle plaatsen reeds volzet.*

Wachtlijst

Inschrijven kan dus niet meer, maar voor een plaatsje op de wachtlijst stuur je een bericht naar rommel@begijnhofmechelen.be met je vraag en contactgegevens. We nemen dan zo spoedig mogelijk contact met je op.

Autovrij en parkeerverbod

Op zaterdag 12 september 2026 is het Groot Begijnhof van 7 tot 16 uur autovrij, behalve voor aankomende standhouders bij de opbouw van de standen.

Om de nachtrust van de bewoners te garanderen worden standhouders pas vanaf 7 uur toegelaten. Op de dag van de rommelmarkt zal er ook in het tweede deel van de Nonnenstraat en in de Guido Gezellelaan tussen de brouwerij Het Anker en het begin van de parking Nonnenstraat van 6.30 tot 16 uur een parkeerverbod gelden.

De Cambiowagens zullen die dag tijdelijk op een andere plaats geparkeerd worden (waarschijnlijk op de parking Centjesmuur). Wie een garage of vaste parkeerplaats op het Groot Begijnhof heeft, moet er op de dag van de rommelmarkt rekening mee houden dat de wagen tussen 7 uur en 16 uur niet meer binnen of buiten kan.

Het reglement

Lees zeker op de website van de buurt, rommel@begijnhofmechelen.be, het reglement na over wat kan of niet kan bij het opstellen van je stand.

Door de bloemperken en om een veilige doorgang te garanderen in nauwere straten, zullen er soms maar langs één straatzijde standplaatsen kunnen worden toegekend. Hierdoor is het mogelijk dat je als bewoner een standplaats aan de overkant van de straat zal toegewezen krijgen. We danken je alvast voor je begrip.

Eet- en drankstanden zijn niet toegestaan, net zoals standen met nieuwe materialen of voor puur commerciële doeleinden.

Hulp gezocht!

Wij zijn nog op zoek naar burens die een handje toe zouden willen steken op één of meer van de volgende momenten:

- *Vrijdag 11 september tussen 19 - 21 uur:*
opbouw van tenten en bar (Moreelshuis).
- *zaterdag 12 september 6.30-10 uur:*
opvang van de externe standhouders aan de toegangspunten.
- *zaterdag 12 september 8.30 - 16 uur:*
hulp aan de bar, bij de afwas, BBQ, hotdogs... (dat kan ook voor één of een paar uurtjes, afhankelijk van je beschikbaarheid).
- *zaterdag 12 september 18 uur:*
afbraak van de tenten en de bar (of eerder bij regenweer).

Wil je graag helpen, stuur dan een mailtje naar rommel@begijnhofmechelen.be.

Voor vragen over de rommelmarkt kan je op rommel@begijnhofmechelen.be terecht.

PETER DE ROP BRENGT KOMISCH LIEDJESPROGRAMMA

‘Ben niet meer mee’

Een komisch liedjesprogramma over ouderen en ouder worden, en alle clichés die je daarbij kunt verzinnen: daarmee pakt begijnhofbewoner Peter De Rop uit de Hoviusstraat dit najaar uit. Vergezeld van 2 muzikanten en 2 zangeressen brengt hij in onze wijk op zondagnamiddag 4 oktober een try-out van zijn nieuwste show.

Eind 2024 bracht Peter De Rop 'Moeiduniet!' op de planken, zijn eerste one-manshow als comedian. Peter (56), beroepshalve nieuwsmanager/eindredacteur bij het Nieuwsblad, deed in het komische genre 20 jaar ervaring op met het humorcollectief De Taalsmid, in zijn geboortedorp Asse.

Na de gesmaakte try-out van 'Moeiduniet!' in onze wijk, twee jaar geleden, brengt Peter nu ook zijn nieuwste show eerst naar Mechelen, in aanloop naar enkele voorstellingen ervan in cc Asse in november.

Omdat de songs die hij in zijn one-manshow verwerkte op nogal wat bijval konden rekenen, stoomde de bewoner van de Hoviusstraat nu een volledig (komisch) liedjesprogramma klaar. Over vooroordelen over ouderen ("want die steken iedereen voorbij in de winkel"), over hun gezaag en geklaag over allerlei kwaaltjes, over 'hoe het vroeger allemaal beter was' en meer van die

ongein. Maar Peter lacht ook met zichzelf. De titel van de voorstelling luidt dan ook niet toevallig 'Ben niet meer mee'.

Met muzikanten Isabelle Geeurickx (piano) en Geert Burssens (accordeon), en zangeressen Mirella Ippolito en Anneleen Van Nylen geeft Peter De Rop in onze wijk dus een try-out van zijn komisch liedjesprogramma: op zondagnamiddag 4 oktober om 15 uur in De Luchtballon (Nieuwe Beggaardenstraat 50).

Tickets kosten 8 euro, reserveren is noodzakelijk en kan via moeiduniet@gmail.com.

Madame Arabelle zorgt voor koffie en meer; Pier De Kock en Jan Lettany voor de technische ondersteuning.

Zondag 4 oktober
15 uur
De Luchtballon

Oude en nieuwe bewoners op het begijnhof (1)

EN WE LOPEN NOG ALTIJD SAMEN

Ik had ze leren kennen tijdens de nieuwjaars-receptie, alweer een half jaar geleden. Het interview gebeurde pas veel later en daarom verscheen het net niet in de lentenieuwsbrief. Het is dan ook de eerste keer dat mijn notities zo lang bleven liggen. Ik herinner me nog het warm gevoel tijdens ons gesprek en dat was de drijfveer om er met plezier aan te beginnen.

Flo (29) en Victor (30) wonen in de Cellebroedersstraat. Een paar jaar geleden woonden ze nog in de buurt van het vroegere Sint-Maartenziekenhuis. Flo is daar geboren maar verhuisde als tiener met haar ouders naar Limburg. Daar woonden ze op amper een kwartier rijden van Victor's ouderlijk huis, waar zijn ouders nog altijd wonen. Victor is van Zelem dat naast Halen ligt, vlakbij Schaffen. Het warme Limburgs gevoel straalde op me af tijdens ons gesprek.

Flo: "We hebben elkaar leren kennen in Leuven op de KUL. We studeerden er alle twee geschiedenis. Daarna heb ik nog Europese en Internationale studies gestudeerd. En in het avondonderwijs heb ik nog Arabisch gestudeerd. Ik heb eerst gewerkt bij het Adviescentrum

Migratie. Mijn interesse voor andere culturen kwam in deze functie goed van pas. Nog niet zo lang geleden nam ik ook enkele keren deel als vrijwilliger aan de conversatie-tafels voor nieuwkomers van Welcome in Mechelen. Nu werk ik als ambtenaar bij de Vlaamse overheid, bij het Departement Kanselarijen Buitenlandse Zaken. Ik volg er de internationale relaties, bereid diplomatieke ontmoetingen voor en geef beleidsadvies. Daarnaast ondersteun ik de minister-president bij de voorbereiding van antwoorden op parlementaire vragen over buitenlandse kwesties."

Victor: "Ik heb daarna nog Journalistiek Beeld en een opleiding televisie bij Thomas More gevolgd. Na mijn afstuderen ging ik aan de slag op de VRT-nieuwsdienst waar ik ondertussen al bijna 6 jaar voor Pano werk. Geregeld verzorg ik ook het dagnieuws voor radio en online of maak ik reportages voor Terzake. Het is altijd afwegen welk binnenlands nieuws we zetten tegenover het vele en overweldigende buitenlands nieuws. Het is zoeken naar een evenwicht. Duidingsprogramma's zijn niet eenvoudig of duidelijk. Soms blijf je met meer vragen over dan antwoorden."

Foto © 2026 Pier

Flo: "Bij mij is het ook soms zoeken naar het juiste evenwicht in de job. Ik verzorg de bilaterale relaties met Azië en Noord-Amerika, waaronder de VS. Iemand die de actualiteit volgt, weet dat de geopolitieke context voortdurend verandert en dat internationale

relaties soms complexer worden. Wij als ambtenaar zijn uiteraard neutraal. Wij nemen geen politieke beslissingen, maar brengen ontwikkelingen in kaart en geven onderbouwd advies."

Flo en Victor: "Waarom in Mechelen? Omdat Mechelen centraal gelegen is en minder duur is dan Brussel. Toen het appartement in de Cellebroedersstraat te koop kwam, waren we meteen verkocht. We wonen op de derde verdieping met een ongelooflijk zicht op het begijnhof en de begijnhofkerk. Het was meteen een wauw-gevoel. Vanuit onze zetel hebben we een prachtig zicht op de Sint-Romboutstoren. En beneden is er nog een gemeenschappelijke tuin. Het is dan wel geen begijnwoning, maar het voelt toch als begijnhof. Wij wonen hier super graag. We komen hier ongelooflijk tot rust na onze drukke job. Dat viel blijkbaar op want veel vrienden zijn ons naar Mechelen gevolgd. Ons vriendenclubje draagt dan ook de toepasselijke naam: De Kakkers."

Flo: "Ik kende Mechelen al van vroeger. We kwamen hier regelmatig winkelen. En ik reed vroeger ook veel paard en ik heb zelf nog de Jumping van Mechelen meegedaan."

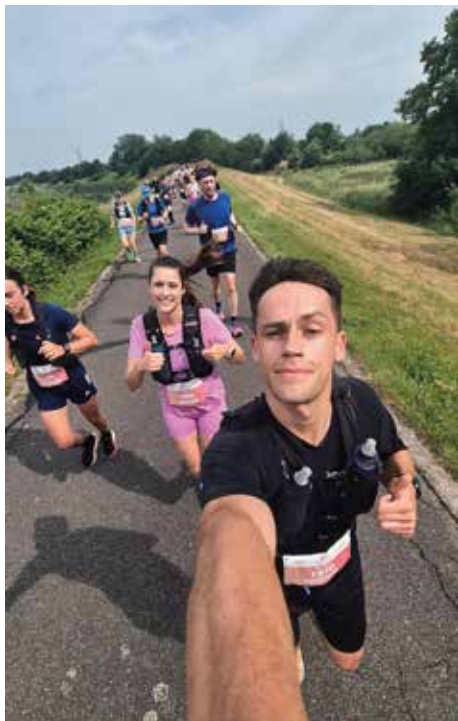

Foto © 2026 Victor

We zijn alle twee nogal sportief. Maar de gemeenschappelijke hobby is toch wel lopen. Vooral halve marathons of soms een volledige. Vorig jaar in november liep ik de marathon van New York en op 31 mei liepen we samen de halve marathon van Mechelen. Ik liep er een nieuwe recordtijd. Blijkbaar is (halve) marathons lopen nogal in bij onze leeftijdsgenoten."

Victor: "Naast het lopen speel ik ook graag tennis en padel en ga ik graag boksen bij Boxing Gym 2800. Dat is daar echt top. Alle leeftijden, beroepen, achtergronden, culturen komen daar allemaal samen. Dat is daar echt een geweldige hippe, amicale sfeer. Wat ik ook graag doe zijn fietsvakanties. Twee jaar geleden reed ik een wedstrijd in de Alpen van 180 km en tijdens corona fietste ik

rond Wallonië. In juni fietste ik nog 1000 km tussen München en Verona, met een aantal lange ritten in de Alpen, de Dolomieten en de Stelvio. Dat waren maar liefst 16300 hoogtemeters. Maar mijn grote droom is rond Rwanda fietsen. Ik ben ook een hevige voetbalsupporter van... Standard. Maar ik heb ook een abonnement bij KV Mechelen. Als ik naar de match van KV ga kijken, steek ik stiekem mijn sjaal van Standard in mijn binnenzak. Shit, nu ligt mijn geheim op straat in het begijnhof..."

Flo en Victor: "Maar ons volgende doel is de gloednieuwe halve marathon van Dwars door Mechelen op 27 september en ons speciale hoofddoel is de marathon van Valencia op 6 december. Niet omdat het dan Sinterklaas is... maar omdat we dan 10 jaar samen zijn. Vorig jaar, na Flo's marathon in New York, kwamen we verloofd terug. We zijn er toen ingelopen en we lopen nog altijd samen. Met evenveel plezier."

Pier

Toch wel jammer dat Valencia zo ver is om te gaan supporteren. Mocht er iemand van de lezers in de buurt zijn...

Wij namen afcheid van

Helena Cassimon

'Lea'

Echtgenote van
Walter Van den Eynde

° Mechelen
8 september 1945
† Mechelen
20 juli 2026

We staan niet altijd stil
Bij het woord 'samen'
Maar het is een groot gemis
Als 'samen' uit je leven is

De buurtwerking biedt de familie
haar oprechte deelneming aan.

Oude en nieuwe bewoners op het beginnhof (2)

WAT MOET NE MENS NOG VERTELLEN

Het eerste wat Frans zei: "Wat moet ne mens nog vertellen". Mijn notitieboek was nog niet open en de titel was al geschreven. Ik ging bij Frans Ophalvens op bezoek in de Vrouw Van Mechelenstraat ter gelegenheid van zijn 90ste verjaardag. Ik wilde wel eens weten hoe het met onze oud-vrijwilliger van de buurtwerking was.

Frans: "Ik zal maar beginnen met het begin zeker? Ik ben geboren in Buggenhout op 14 september 1936. Mijn ouders hadden daar een café 'De Palm' van brouwerij De Palm. Ik heb mijn lagere school gedaan in Buggenhout en op mijn 14de ben ik gaan werken bij De Saedeleir in Lebbeke. Daar werden oude kleren verwerkt tot wol. Daarna ben ik gaan werken op de scheepswerf in Boom. En ja, zoals iedereen toen, op mijn 18de naar het leger. Ik was gekazerneerd in Arolsen in Duitsland. Ik moest instaan voor de beveiliging van de munitie. En ik denk dat ik dat goed gedaan heb, want de Russen hebben ons niet aangevallen. En na het leger zat ik zonder werk.

Op zekere dag zei er iemand tegen mij 'Frans ga je maandag mee?'. En ik vroeg 'Mee? Naar waar?' En ik ben meegegaan naar een fabriek in Vilvoorde. Ze maakten daar gelatine en de fabriek was een onderdeel van Tessenderlo Chemie. Ik heb daar 37 jaar gewerkt. Eerst als onderhoudsman en daarna als chef van het magazijn van wisselstukken.

En in '92 ben ik met pensioen gegaan. En vanaf toen ben ik vrijwilliger geworden bij de buurtwerking. Het was René Reelens uit de Nonnenstraat die mij vroeg of ik niet wat wou meehelpen. Ik heb er uiteindelijk alles gedaan. Eerst bij de Levende Kerststal in de Moreelstraat. Dat was toen wel een hele karwei. Samen met Paul Lettany waren we daar toch een paar weken mee bezig. Alles van de zolder halen, opbouwen, afbreken en alles terug op zolder leggen. Daarna werkte ik ook mee aan de rommelmarkt,

Foto © 2026 Pier

bij de bebloemingsactie, de paasreceptie, de paella avond. En toen er nog verjaardagskaartjes werden gepost, was ik de factuur van dienst. Maar omdat het te duur werd, zijn ze ermee gestopt. Ik vond dat wel jammer.

En op een paella-avond werd er tegen mij gezegd dat ik niets meer moest doen. Ja, ook al ging het fysiek wel wat minder, dat kwam toch hard binnen. Dat zal wel goed bedoeld geweest zijn, maar toch. Ik was toen ook al een paar jaar alleen, want Lieve (Godelieve Hermans) is gestorven in 2012. En dan voelt ge u nog meer alleen. Ik ben ook wat moeilijker te been en dan kom je nog minder buiten. En dan zit ik hier maar alleen hé. Ja dat kwam toch efkes binnen dat ik niets meer moest doen. Na al die jaren. Nu ben ik iets moeilijker te been en kom ik nog minder buiten. Soms met de rolstoel lukt het wel, als iemand mij wilt duwen. Met de rollator wordt het moeilijk en fietsen gaat niet meer. Gelukkig heb ik Wendy die hier mantelzorg doet. Allez mantelzorg. Wendy doet hier eigenlijk alles. Rosa en Jeanine doen soms de boodschappen en Jan van Wendy doet hier de reparaties. Gelukkig is het hier een klein huis en kan ik mij overal aan vasthouden. Want vorig jaar ben ik gevallen in de keuken door een evenwichtsstoornis. Ik lag toen 4 maal in het ziekenhuis.

De laatste jaren zijn toch wel zwaar geweest. We waren met zeven kinderen en ik ben nu nog de enigste die leeft. Op drie jaar tijd heb ik mijn oudste zus, mijn jongste zus en twee schoonzussen verloren. Ja dan komt het einde wel dichtbij. Maar zelf ben ik daar niet mee bezig. nee, helemaal niet. Ik zeg altijd: "Als het komt dan komt het."

Ik ben wel blij dat ik een paar maanden geleden met Jan en Wendy mee ben geweest

naar Leest. We zijn gaan kijken naar het theater van Rust Roest. Want ik ben daar jarenlang decorbouwer geweest. Dat was iets wat ik heel graag deed. Het is altijd prettig om daar nog eens terug te zijn.

Maar als ik mij niet vergis heb jij mij al eens geïnterviewd, toen nog samen met Lieve. Hoe lang is dat niet geleden. Want ik heb dat boekje nog. Allez, ik heb nog alle boekjes. Ze liggen in de kamer hiernaast. Wacht ik zal het eens pakken. Hier zie. In 2010 in het allereerste nummer van de nieuwsbrief. Tja, dat is 16 jaar geleden. En net voor de buurtwerking met de nieuwsbrief begon, hebben ze een speciale editie gemaakt voor onze 50 jarige huwelijksverjaardag. Maar dat bestaat alleen op papier. Kijk maar."

'Tja', dacht ik, 'wat moet ne mens daarop vertellen?'

Pier

Wie het artikel van Frans nog eens wil herlezen kan terecht op:
[http://www.groot-begijnhof-mechelen.be/nieuwsbrieven editie 2010 nr 1](http://www.groot-begijnhof-mechelen.be/nieuwsbrieven%20editie%202010%20nr%201)

Toen ik bij Frans wou vertrekken, kwamen Flo en Victor daar toevallig aangelopen.

Foto © 2026 Pier

Bier en het Groot Begijnhof zijn al eeuwenlang onlosmakelijk verbonden met elkaar. Ligt het aan de aanwezigheid van vlietjes, een gunstig bierbelastingklimaat of heeft de grote hoeveelheid aan dorstige wijkbewoners er iets mee te maken?

Eind 14de eeuw begon men in Mechelen meer bier dan wijn te drinken. De toen nieuwe hobbieren, geïnspireerd door het Hollandse en Noord-Duitse gerstenat, werden populair. De langere houdbaarheidsdatum verdrong het oude gruitbier definitief van de markt. In onze wijk kunnen rond 1500 de eerste tekenen van (commercieel) bierbrouwen worden waargenomen. Sindsdien maken brouwers en brouwsters deel uit van het leven in het Groot Begijnhof.

Een van dé kenmerkende geuren die vaak rondwaart in de straten van het Groot Begijnhof is de weeïg-zoete moutdamp afkomstig van **Het Anker**, de enige overgebleven brouwerij in de Mechelse binnenstad. Op deze plek wordt al eeuwen bier gebrouwen. Toen de begijnen eind 16de

Tappende begijnen, werkzaam in Ter Kranken; een tafereel uit de 'Werkzaamheden van de Mechelse begijnen', een aquarel naar het gelijknamige schilderij in het Museum Hof van Busleyden (© Stadsarchief Mechelen, Iconografie, nr. B 8390)

eeuw binnen de stadsmuren kwamen wonen, namen ze het vroegere refugiehuis van de Sint-Bernardusabdij van Hemiksem (op de hoek van de Nonnenstraat en de Krankenstraat) in gebruik als ziekenhuis voor zieke, armlastige begijnen, priesters en leken. De 'infirmierie' **Ter Kranken** was een feit. Een brouwerij en een bakkerij konden uiteraard niet ontbreken. De begijnenbrouwerij lag op de hoek van de Nonnenstraat en de Guido Gezellelaan aan de Heergracht. Water van deze vliet - ondertussen overwelfd - werd gebruikt om bier mee te brouwen.

Zicht op Ter Kranken aan de stadsvesten; vandaag hoek Nonnenstraat-Guido Gezellelaan (© Regionale Beeldbank - Stadsarchief Mechelen, SME001001436)

Begijnhoven, kloosters, godshuizen en andere belangrijke religieuze instellingen beschikten vaak over een eigen brouwerij, zo ook het **Blijdenbergklooster** in de Nieuwe Beggaardenstraat. De 'religieuze' bieren waren belastingvrij voor zover ze bestemd waren voor eigen gebruik of dat van hun gasten. Herhaaldelijk werd deze regel 'verkeerd begrepen'. Zo moesten de portiersters van het begijnhof voortdurend op de vingers getikt worden omdat ze bier bezorgden aan personen die niet tot het begijnhof behoorden.

Tijdens de Franse periode werd het Groot Begijnhof van Mechelen door de Franse revolutionairen afgeschaft, en werden de bezittingen overgemaakt aan de Commissie voor Burgerlijke Gast- en Godshuizen. De **brouwerij der Burgerlijke Godshuizen** (voorheen Ter Kranken dus) bleef bier produceren. Midden 19de eeuw werd ze uitgebaat door Joseph-Guillaume Van Caster en Marie-Stéphanie Rose Hunin. Boeren, op zoek naar veevoeder, konden hier uitstekende bierdrاف (eiwitrijk bijproduct van het brouwproces) kopen.

Knipsel uit het 'Mechelsch Berigt' van 22 maart 1857, p.5
(© Stadsarchief Mechelen)

In 1872 worden de oude infirmeriepanen aangepast en nieuwe gebouwen opgetrokken door de **brouwerij Boonaerts & Van Breedam** (sinds 1904 'Het Anker'). Uit

de nieuw opgerichte brouwerij kwamen pils-varianten zoals 'Captain', 'Export' en 'Prager'. Toen de Van Breedams zich realiseerden dat ze met hun pilsjes niet meer konden concurreren, schakelden zij volledig over op bieren van hoge gisting. Het paradepaardje werd de Gouden Carolus die in 1962 gelanceerd werd. Eind 2024 liet Charles Leclef - vijfde generatie brouwer - de familiebrouwerij over aan Brouwerij Huyghe uit Melle.

De voormalige brouwerij van Victor Vermeulen in verval, rond 1970 (© Regionale Beeldbank - Stadsarchief Mechelen, SME001017184)

Aan de overkant van de Nonnenstraat werd in de loop van de 19de eeuw nog een andere brouwerij opgetrokken: **brouwerij Vermeulen**. Vandaag doet een deel van de oorspronkelijke bakstenen voorgevel van het brouwgebouw dienst als tuinmuur. In de ruime tuin bevonden zich eertijds de begijnhofwoningen 'Sint-Andreas' en 'Sint-Petrus'. In 1856 kreeg de Commissie voor Burgerlijke Gast- en Godshuizen de toelating voor het verplaatsen van de bestaande brouwerij uit Ter Kranken naar het perceel met de begijnhofwoningen aan de overzijde van de straat. In hetzelfde jaar (1872) dat Boonaerts & Van Breedam de oude gebouwen van de infirmerie opkochten,

kocht brouwer Victor Vermeulen de recent verplaatste brouwerij der Burgerlijke Godshuizen van de Commissie aan de overzijde. Vermeulen kocht ook haar volledige uitrusting, samen met het woonhuis op de hoek (huidige nr. 36) en een kleine bleekweide aan de oneven zijde van de huidige Krommestraat. In 1880 kreeg Vermeulen toelating om de voorgevel van zijn brouwerij aan de Nonnenstraat te herbouwen.

Twee brouwerijen op één foto, anno 1972: links brouwerij Het Anker, rechts de voormalige brouwerij van Victor Vermeulen; let op de schoorstenen (© Regionale Beeldbank - Stadsarchief Mechelen, SME001012193)

Na het stopzetten van de brouwactiviteiten werden de bijgebouwen lange tijd gebruikt als paardenstalling. In november 1979 verleende het college van burgemeester en schepenen de toelating om het grootste gedeelte van de bouwvallige brouwerijgebouwen te slopen vanwege instortingsgevaar. Aan de vergunning werd onder meer wel de voorwaarde gekoppeld om de buitenmuur langs de Nonnenstraat over een zo groot mogelijke hoogte te behouden.

Resten van de oorspronkelijke voorgevel van de oude brouwerij van Vermeulen (Foto: Koen Vermeulen)

Vandaag is Het Anker de laatste overgebleven brouwerij in de Mechelse binnenstad. Er waren ooit meer brouwerijen. Eind 15de eeuw telde Mechelen meer dan honderd brouwers! Eén van die brouwers uit deze periode was Jan vanden Broecke, die **brouwerij 't Swaenken** uitbaatte in de Schrijnstraat. Een andere brouwerij die meer dan drie eeuwen lang zal standhouden is **brouwerij De Zon** in de Nieuwe Beggaardenstraat (nr. 27). Tussen 1500 en 1840 zal deze brouwerij in het bezit komen van verschillende grote brouwersfamilies uit Mechelen: Pansius, van Thielen, Gootens, Cauthals en Gyseleers-Thys. Doordat zowel **brouwerij De Groote Zon** (Sint-Katelijnestraat 49-51) als De Zon in de tweede helft van de 17de eeuw in handen kwamen van de familie van Thielen, onderging deze laatste brouwerij een kleine naamsverandering en spreekt men sindsdien van **De Kleyne Zon**. Beide brouwerijen haalden water uit de Oude Melaan en grensden aan de percelen van het oude Blijdenbergklooster (vandaag TSM).

Brouwerij De Kleyne Zon in de Nieuwe Beggaardenstraat
(© Regionale Beeldbank - Stadsarchief Mechelen, SME001016981)

Het is vaak erg moeilijk om na te gaan welke biersoorten er werden gebrouwen. Vanaf de 18de eeuw zijn er meer gegevens beschikbaar. Zo weten we dat speciale bieren uit Lier, Tienen, Zoutleeuw, Londerzeel en andere Brabantse plaatsen erg gewild waren. Hoegaards bier, dat zo hoog aangeschreven stond dat alleen hooggeplaatsten het zich konden veroorloven, werd gemeengoed vanaf 1715. In 1759 probeerde ene Guilielmus Boedts, die gehuwd was met de brouwersdochter Maria Van Goorlaecken, dit bier naar de kroon te steken. Hij startte met de **brouwerij Sint-Joseph** op de hoek

van de Nieuwe Beggaardenstraat en de Arme-Clarenstraat, waar hij het eerste 'Mechels Wit Bier' maakte. Het succes bleef echter uit, zodat hij na drie jaar zijn zaak moest sluiten.

Afsluiten doen we met een drankje dat in de jaren 1870 werd verkocht in de toenmalige herberg op de hoek van de Nonnenstraat en Sint-Alexiusstraat, genaamd 'l  k'. Mechels folklorist Jozef Van Balberghe verwoordde het als volgt:

Over de hop zijpelde eerst het goed brouwsel: beste bier; een tweede brouwsel zijpelde over de reeds overvloeide hop: klein bier; over het overblijvende goot men eindelijk nog een deel kokend water: dit was 'l  k', een mager geelachtig drankje gemengd met een weinig gist. Volgens het algemeen gezegde was het daarin dat de brouwersgasten hun holleblokken (klompen) en voorschoot hadden af- en uitgewassen. Men verkocht dit drankje aan     centiem, later twee centiem de liter en alsdan vijf centiem voor drie liter.

Scholl!

Koen Vermeulen

Dank aan de stadsdienst Projecten & Monumenten voor de extra informatie i.v.m. de brouwerij van Victor Vermeulen

Bezoek aan het Stadsarchief Mechelen

UITNODIGING

De buurtwerkingen van het Groot en het Klein Begijnhof nodigen jullie graag, samen met de Mechelse erfgoeddiensten — Erfgoedcel, Projecten en Monumenten; Museum Hof van Busleyden en Stadsarchief — uit voor een bezoek aan Stadsarchief Mechelen.

Dit moment kondigt de start van een langer traject aan, waarin ze samen met jullie willen ontdekken, versterken en zichtbaar maken wat voor jullie het Begijnhof zo bijzonder maakt.

Tijdens het bezoek duiken we in de geschiedenis van onze wijk. Stadsarchief Mechelen opent zijn deuren en toont een selectie van sprekende documenten, foto's en andere bronnen die het verleden van onze omgeving tot leven brengen. Er is ruimte om vragen te stellen en enthousiast te geraken over wat jullie zelf belangrijk vinden om te bewaren of door te geven — roerend, immaterieel én onroerend — ofte: objecten, tradities en gebouwen! Klinken die termen je nog vreemd in de oren? Geen zorgen, we vertellen je er alles over tijdens het archiefbezoek.

Foto © 2026 Marijke

Met dit traject willen de erfgoeddiensten dichterbij de bewoners staan en jullie ondersteunen bij mogelijke erfgoedprojecten, samen met lokale organisaties zoals onze buurtwerking. Dat kan gaan van een wandeling langs markante plekken, een kleine publicatie of tentoonstelling, tot een educatief initiatief of iets helemaal anders dat bij jullie past.

En we kondigen meteen al aan: in het najaar van 2027 opent in Museum Hof van Busleyden een tentoonstelling over leven en werk van de begijnen. Het

Foto © 2026 Joris

museum breekt uit en wil met dat thema ook naar het begijnhof trekken. Er zijn al vast plannen voor een expo in de Begijnhofkerk, maar de erfgoeddiensten willen ook een project met begijnhofbewoners starten. Na de inspiratie van het Stadsarchief komen we daar later graag opnieuw voor samen.

Praktisch:

Datum: 22 oktober 2026

Uur: 19.30 - 22 uur

Locatie: Stadsarchief Mechelen,
Nokerstraat 2

Inschrijven via:

www.groot-begijnhof-mechelen.be
of scan

Foto © 2026 Joris

maximum 40 deelnemers
(als er teveel inschrijvingen zijn, volgt een wachtlijst voor een tweede bezoek)

We kijken ernaar uit om heel veel Begijnhoffers te zien met interesse voor hun verleden en goesting om vandaag aan de slag te gaan met dat erfgoed

*Buurtwerking Groot Begijnhof – Klein Begijnhof
Erfgoedcel Mechelen – Museum Hof van Busleyden -
Projecten en Monumenten – Stadsarchief Mechelen*

Marijke

Greep uit de oude doos

De begijnhofsites in Vlaanderen zijn erkend als cultureel en architecturaal erfgoed. Ook al worden huizen gerenoveerd en aangepast aan de actuele woonbehoeften, de historische elementen, en daarmee een stuk geschiedenis, blijven gevrijwaard.

In deze rubriek willen we enkele decennia in de tijd teruggaan en vergelijken hoe een bepaalde straat, een huis, ... er vroeger uitzag en wat de huidige situatie is.

Deze keer gaan we zomaar even 169 jaar terug in de tijd (1857). We staan aan het huidige speelpleintje in de Guido Gezellelaan

en kijken naar de achterkant van de huizen in de Vrouw Van Mechelenstraat en naar de Begijnhofkerk. De fotografie was pas dertig jaar eerder uitgevonden en dit is een van de eerste gekende foto's van Mechelen, genomen door Louise Le Ghait (1821-1874). Zij was de eerste vrouwelijke amateurfotograaf in België en interesseerde zich vooral voor foto's van landschappen en architecturale scènes.

Op het toen nog onbebouwde deel tussen de Plankstraat en de Vrouw Van Mechelenstraat was een wasblekerij. Op

Zicht op een blekerij
aan de Slachthuisvest
(Guide Gezelelaan)
en op het Groot
Begijnhof, 1857
(foto:
Collectie
Société française
de photographie)

Zicht op de Guido
Gezelelaan vanaf
het speelpleintje
aan de hoek met
de Plankstraat,
2026
(foto: Wim)

de voorgrond zien we de Stinker. Deze vliet was het verlengde van de Lange Heergracht. Ze dwarste de Twaalf Apostelenstraat, liep door de bleekweide van Het Groot Begijnhof achter de centjesmuur; sloot de Nonnenstaat aan de kant van de vest af, liep dan verder langs het Anker en langs de huidige gevels in de Guido Gezellelaan

Zicht op de Guido Gezellelaan en de achterkant van de huizen in de vrouw Van Mechelenstraat (Google Streetview)

om dan samen met de Oude Melaan ter hoogte van de huidige parking Het Veer uit te monden in de Dijle. Links buiten beeld stond het in 1854 gebouwde en ondertussen weer afgebroken slachthuis, beter bekend als 'den abattoir'. De lagere

huizen op de voorgrond werden later vervangen door veel hogere huizen, maar de achtergevels van de drie huizen rechts op de foto zijn ook nu nog herkenbaar op het beeld van Google Streetview.

Wim

Agenda

Noteer zeker de volgende activiteiten in je agenda:

Rommelmarkt

*zaterdag 12 september 10-16 uur
Groot en Klein Begijnhof*

Bezoek Stadsarchief

*Zaterdag 22 oktober 19.30-22 uur
Stadsarchief Mechelen
Nokerstraat 2*

Levende Kerststal

*Zaterdag 19 december 17-20 uur
Zondag 20 december 16-19 uur
Brouwerij Het Anker*

Als je graag wil meewerken en/of wil deelnemen aan de kernvergaderingen, mag je dat zeker laten weten. We vergaderen één keer per maand. Wil je graag helpen op één van de activiteiten, mag je dat ook melden! Vele handen maken lichter werk, en hoe meer zielen, hoe meer vreugd!

Alle info over de buurtwerking vind je ook op internet:

website: www.groot-begijnhof-mechelen.be

Facebook: 'Buren op het Groot Begijnhof'

Hoplr: www.hoplr.com Grooten Klein Begijnhof (code 866P7)